

Retouradres: Postbus 66 2501 CB Den Haag

De raden van de 23 gemeenten die deelnemen aan de
gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Datum
1 juli 2016

Onderwerp
Zienswijzprocedure Regionaal Investeringsprogramma

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij nodigen wij u uit om uw zienswijze kenbaar te maken op het Regionaal Investeringsprogramma. Het verzoek is om uw opmerkingen uiterlijk 14 oktober 2016 schriftelijk kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH).

Aanleiding

Op 1 februari 2016 is het OESO-rapport 'Metropolitan Review Rotterdam The Hague' gepresenteerd. De OESO heeft de urgentie onderstreept om in onze regio te investeren in de economische structuurversterking. Gezien de achterblijvende groei van de werkgelegenheid, de te hoge (jeugd)werkloosheid, de noodzaak tot vernieuwing en verduurzaming van de economie en de behoefte aan topbereikbaarheid, liggen er urgente opgaven voor zowel de regio als voor Nederland. Onze regio levert immers een forse bijdrage aan de Nederlandse economie: hier wordt 22% van het BNP verdiend en vinden ruim 1,5 miljoen mensen een baan. Investeren in onze regio kan volgens de OESO leiden tot 2 – 4 % additionele economische groei, wat zich vertaalt in substantieel meer werkgelegenheid.

Het algemeen bestuur van de MRDH heeft deze urgentie ter harte genomen en is een proces gestart met als doel om voor de zomer 2016 een eerste samenhangend en realiseerbaar investeringspakket gereed te hebben.

De 23 gemeenten in de MRDH, de provincie Zuid-Holland, de regio's Holland-Rijnland en Drechtsteden en de Economische Programmaraad Zuidvleugel (EPZ) hebben de afgelopen maanden hard gewerkt aan een gezamenlijke Regionaal Investeringsprogramma. Het programma dat nu voorligt omvat 25 focusthema's en -gebieden met 150 onderliggende projecten, ingediend door de gemeenten en de provincie. Deze unieke aanpak heeft een eensgezind en eensluidend Investeringsprogramma opgeleverd van de 23 gemeenten en haar partners. Hiermee creëren we gezamenlijk massa richting het Rijk en Europa, onder andere om een beroep te doen op financiële middelen.

Het algemeen bestuur van de MRDH heeft op 1 juli 2016 dit eerste Regionaal Investeringsprogramma vastgesteld om de zienswijzen te kunnen doorlopen. Voorafgaand aan dit besluit zijn raadsleden via de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat op 10 maart respectievelijk 13 april jl. op hoofdlijnen geïnformeerd over het proces en de inhoudelijke aanpak. Op 1, 3, 8 en 10 juni zijn raadsledenbijeenkomsten georganiseerd om ieder gemeenteraadslid de mogelijkheid te bieden inbreng te leveren op proces en inhoud. De adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat hebben op 15 juni jl. gezamenlijk gesproken over het Investeringsprogramma en een advies opgesteld aan het algemeen bestuur.

Dit gezamenlijk advies geeft, samengevat, de volgende aandachtspunten mee ten behoeve van de verdere uitwerking:

- Zorg voor heldere project- en themabeschrijvingen, zodat raadsleden tijdens de zienswijzeprocedure een goede afweging kunnen maken tussen thema's en projecten in relatie tot de doelen van het Regionaal Investeringsprogramma en de verwachte effecten.
- Start met een aantal projecten die gedragen worden én relatief snel realiseerbaar zijn, omwille van een verdere draagvlakvergroting.
- Wees scherp op te tonen eigenaarschap.
- Communiceer helder richting gemeenteraden over de wijze waarop keuzes tot stand komen en welke processtappen in de uitvoering worden gezet.
- Start een goede en gerichte lobbystrategie en informeer de gemeenteraden daarover.

Gegeven de voornoemde stappen die gezet zijn, is het nu aan de gemeenteraden om te reageren op de inhoud van het Regionaal Investeringsprogramma. Immers, als hoogste organen binnen het verlengd lokaal bestuur, besluiten de gemeenteraden hierover.

Inhoud Regionaal Investeringsprogramma op hoofdlijnen

De 23 gemeenten, in nauwe samenwerking met de provincie Zuid-Holland, de EPZ en in goede afstemming en met input van de naastgelegen regio's Drechtsteden en Holland-Rijnland, hebben de afgelopen maanden hard gewerkt aan voorstellen voor projecten ter versterking van de regionale economische structuur die naar hun mening in aanmerking komen voor het Regionaal Investeringsprogramma. Van deze projecten zijn de kerngegevens geïnventariseerd, zoals: karakterisering, te bereiken resultaat, bestuurlijk en ambtelijk verantwoordelijken, participanten, planning, huidige fase, bestuurlijke beslismomenten, afhankelijkheden, kosten, dekking en risico's. In totaal zijn 150 term sheets ontvangen. Voeding voor het Investeringsprogramma heeft daarnaast plaatsgevonden vanuit de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid en het traject Roadmap Next Economy (RNE).

Er is een ordening aangebracht van deze projecten resulterend in 25 focusthema's/-gebieden. Deze ordening is ook tijdens de zes raadsledenbijeenkomsten besproken.

De volgende verbeelding laat zien waar we naar toe werken.

1. Vernieuwen economie: wisselwerking, samenwerking en kruisbestuiving

Opgave om traditionele sectoren aansluiting te geven op nieuwe technologie, opkomende sectoren en innovaties door nieuwe omgeving en samenwerkingsverbanden vorm te geven tussen bedrijven en kennisinstellingen.

- Doorontwikkeling campuslocaties in Delft en Leiden
- Ontwikkeling van Rotterdam Innovation District en Binnenstad, Den Haag Central Innovation District en The Hague Security Delta (kennisintensieve bedrijvigheid in steden is samenwerking met onderwijs)
- Fieldlabs

Vergezichten hierbij zijn: Hotspots voor kennis en innovatie en digitale fabrieken, bijvoorbeeld “Robovalley”, “Dutch Wind Wheel”, “ACA / Airborne Composites Automation”

2. Vernieuwen energie: verduurzaming van de haven, glastuinbouw en woningen
Opgave voor de meest energie intensieve regio van Europa wordt de omschakeling van een economie gebaseerd op fossiel naar niet-fossiel en CO2-neutraal. De agenda levert de volgende bijdrage:
  - Aanleg energienet
  - Fysieke experimenteerterruimte nieuwe duurzame energie (zon, geo en bio)
  - Energietransitie mobiliteitVergezichten hierbij zijn: “smart multi commodity grid”, “haven energieleverancier in 2030”, “haven zonder fossiel in 2050”, “kassen klimaatneutraal in 2050”, “zero-emissie vervoer”

3. Vernieuwen verbindingen: snelle fysieke en digitale infrastructuur
Opgave om de verbindingen in deze polycentrische regio te versterken om agglomeratiekracht optimaal te benutten.
  - Viersporigheid Den Haag-Rotterdam en verbetering Leiden-Utrecht
  - Last/first-mile vervoer op maat automatische voertuigen
  - Glasvezel regio: uitbreiding en toegankelijkheidVergezichten hierbij zijn: “Schaalsprong regionaal openbaar vervoer (Rondje MRDH), “Dubbelspoor Leiden – Utrecht”, “Snelle railverbinding met Brabant en Ruhrgebied”, “Digital Gateway”

4. Vernieuwen stad en omgeving: focus op werkgelegenheid/onderkant arbeidsmarkt door herstructurering woonwijken en recreatieve/groenvoorzieningen om de stad
Opgave om stad en omgeving in samenhang aantrekkelijk te maken mede als belangrijke vestigingsfactor in concurrentie met andere stedelijke regio's.
  - Next Generation Woonwijken/Verstedelijking
  - Ontwikkeling metropolitaan landschap
  - Aanleg van slow lanes en vaarroutesVergezichten hierbij zijn: “Vitale steden”, “Groen/Blauwe Long met verbonden Central Park, Voorne Putten, IJsselmonde, Biesbosch, Krimpenerwaard, Hollands Utrechts Plassengebied, Duin, Horst & Weide”

Het algemeen bestuur is er van overtuigd dat het Regionaal Investeringsprogramma met de samenhangende investeringen langs de vier bestuurlijk gekozen invalshoeken, invulling geeft aan de urgentie die de OESO heeft beschreven.

Dynamisch Investeringsprogramma

Het Regionaal Investeringsprogramma is niet ‘in beton gegoten’. Er zullen in de loop van de tijd projecten bij komen en af gaan. Het betreft dus een dynamische lijst, waarbij steeds moet worden gekeken op welke wijze de doelen van het Regionaal Investeringsprogramma dichterbij gebracht kunnen worden. De projecten moeten bijdragen aan het doel: een attractieve, duurzame en bereikbare regio, die in staat is maximaal te profiteren en in te spelen op de economische transitie en mogelijkheden tot werkgelegenheidsgroei. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor deze projecten ligt bij de gemeenteraden, passend bij het principe van verlengd lokaal bestuur.

Uitgebreide informatie over de thema's en projecten

Op 6 juli a.s. wordt de website www.investeringsprogramma.nl opengesteld die een uitgebreide inhoudelijke toelichting bevat op het Regionaal Investeringsprogramma. Daarbij zal ook inzichtelijk worden gemaakt wie de eigenaren van een project zijn en indien dat bekend is wat

de planning is. De website zal steeds worden aangevuld wanneer extra informatie beschikbaar komt. Als bijlagen bij deze brief treft u verder aan de notitie 'Investeren in vernieuwen' en de projectenlijst.

Van programma naar realisatie

Het Regionaal Investeringsprogramma is pas een succes als het ook daadwerkelijk leidt tot gerichte investeringen in de regio. Daarvoor is de invulling van eigenaarschap bij projecten cruciaal. Voor het overgrote deel van de projecten zijn partners (Rijksoverheid, NIA, EIB, Europese fondsen, private partijen) nodig om de realisatie ervan mogelijk te maken. De ontwikkeling van de Rijksinvesteringen is de afgelopen jaren sterk achtergebleven ten opzichte van vóór de crisis. Het Fonds Economische Structuurversterking is als gevolg van de teruglopende aardgasbaten uitgeput. Het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing bestaat niet meer. Er is dus grote urgentie om samen met het Rijk en de private partijen als partners te bezien welke realisatiekansen er zijn door projecten samen met hen uit te werken. Vanzelfsprekend staat voorop dat we de mogelijkheden van de eigen begrotingen van 23 gemeenten, regio's en provincie benutten. Hierover zal dan vanzelfsprekend de uiteindelijke besluitvorming in de individuele gemeenteraden en provinciale staten de plaatsvinden.

Urgentie

Om de urgentie om in onze regio te investeren onder de aandacht te krijgen, wordt op 6 juli a.s. het Regionaal Investeringsprogramma aangeboden aan de minister-president. Het is, mede met het oog op de aankomende Tweede Kamerverkiezingen, van groot belang dat deze zomer de investeringsnoodzaak in onze regio en hoe we dat gaan aanpakken, goed over het voetlicht worden gebracht bij het Rijk en het bedrijfsleven.

Nadere informatie

Indien u behoefte heeft aan een nadere toelichting op het Regionaal Investeringsprogramma of andere vragen over de inhoud heeft, kunt u contact opnemen met Tom Boot via t.boot@mrhd.nl

We zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

mw.mr.drs. A.W.H. Bertram
secretaris

ing. A. Aboutaleb
voorzitter